

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- **Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het VLAREBO-besluit van 14 december 2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen**
- **Principiële goedkeuring**

Samenvatting

Dit besluit voorziet in de gedeeltelijke uitvoering van de verordening (EU) 2023/1542 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2023 inzake batterijen en afgedankte batterijen. Deze verordening bevat maatregelen die betrekking hebben op de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) en het beheer van afgedankte batterijen. De verordening wordt rechtstreeks van kracht, maar bepaalt ook dat de lidstaten nog de bijzonderheden van de organisatie met inbegrip van administratieve en procedurele regels moeten vastleggen. Het ontwerpbesluit voorziet de vervanging of verwijdering van artikels in het VLAREMA en VLAREM die niet compatibel zijn met deze verordening. Voorliggend ontwerpbesluit bevat ook maatregelen die het beheer van afgedankte batterijen en de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid verdere uitwerking geven. Daarnaast wordt van deze procedure gebruik gemaakt om twee kleine technische wijzigingen aan te brengen aan het VLAREBO.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein Omgeving.

Dit besluit voorziet in de gedeeltelijke uitvoering van de verordening (EU) 2023/1542 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2023 inzake batterijen en afgedankte batterijen, verder “verordening batterijen” genoemd. Deze verordening bevat in hoofdstuk VIII maatregelen die betrekking hebben op de uitgebreide producenten-verantwoordelijkheid (UPV) en het beheer van afgedankte batterijen. De verordening wordt rechtstreeks van kracht, maar bepaalt ook in artikel 54 punt 3 dat de lidstaten nog de bijzonderheden van de organisatie met inbegrip van administratieve en procedurele regels moeten vastleggen. Gelet op de milieujuridische basis (art. 192 (1) VWEU) van hoofdstuk VIII kunnen lidstaten eveneens bijkomende maatregelen nemen die dezelfde milieudoelstellingen nastreven en niet in strijd zijn met de verordening of andere Europese regelgeving. De bewoording van specifieke artikels, zoals bijvoorbeeld artikel 75 “minimumeisen” voor rapportage, of de verwijzingen naar Richtlijn 2008/98/EG, laten expliciet ruimte aan lidstaten om bijkomende maatregelen te nemen.

Deze verordening treedt in werking op 18 augustus 2025. Echter, om de producenten en/of beheerorganismen toe te laten zich tijdig in orde te stellen met deze verordening en een aanvraag voor registratie en een aanvraag voor goedkeuring te kunnen indienen, treedt dit besluit idealiter minstens 12 weken vroeger in werking. De Verordening bepaalt immers dat binnen een termijn van 12 weken, te rekenen vanaf de datum waarop is vastgesteld dat de aanvragen voor registratie en goedkeuring volledig zijn, de registratie en goedkeuring moeten worden behandeld.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het ontwerp-wijzigingsbesluit werd voorgelegd voor wetgevingstechnisch en taalkundig advies. Het advies 2024/308 werd ontvangen op 27 november.

De Inspectie van Financiën heeft advies LS2024004596 afgeleverd op 18 november.
Het akkoord van de minister van Begroting is niet vereist.

Het ontwerp van besluit werd op # principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering.

De Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft advies nr. # gegeven op (datum).

De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen heeft advies gegeven op (datum).
De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen heeft advies gegeven op (datum).

Het ontwerp van besluit werd op # voor de tweede keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering en voor advies voorgelegd aan de Raad van State.

Het ontwerp werd met mededeling nr. xxxx op (datum) meegedeeld aan de Europese Commissie, met toepassing van artikel 5 van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij. De status-quo-periode van drie maanden is verstreken op (datum).

De Raad van State heeft advies nr. # gegeven op (datum), met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De verordening (EU) 2023/1542 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2023 inzake batterijen en afgedankte batterijen legt een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid op voor afgedankte batterijen, die rechtstreeks van toepassing wordt. De verordening bevat onder meer specifieke maatregelen voor het registreren van producenten (artikel 55), uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (artikel 56), het aanstellen van een organisatie voor producentenverantwoordelijkheid (artikel 57) en het aanvragen van een goedkeuring inzake de nakoming van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (artikel 58).

Het ontwerpbesluit voorziet de vervanging of verwijdering van artikels in VLAREMA die niet compatibel zijn met de verordening batterijen. Concreet wordt onderafdeling 3.4.5 van VLAREMA met betrekking tot afgedankte batterijen en accu's volledig vervangen wordt door bepalingen in dit ontwerpbesluit. Eveneens wordt afdeling 3.2 van VLAREMA met betrekking tot de aanvaardingsplicht niet meer van toepassing op afgedankte batterijen.

Deze wijzigingen zijn nodig omdat onderafdeling 3.4.5 en afdeling 3.2 niet compatibel zijn met de verordening. Dit heeft onder meer als gevolg dat de regeling met betrekking tot "aanvaardingsplichtconvenanten" en "individuele aanvaardingsplichtplannen" niet meer zal gelden voor afgedankte batterijen, en vervangen wordt door de nieuwe regelingen van de verordening ("goedkeuring inzake de nakoming van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid").

België behoort binnen de EU bij de koplopers op het gebied van inzameling en beheer van afgedankte batterijen. Om dit hoge niveau te behouden en de continuïteit te waarborgen, voorziet dit ontwerpbesluit dat bestaande regelingen in VLAREMA en aanvaardingsplichtconvenanten, die bijdragen aan de goede werking van de huidige UPV (uitgebreide producentenverantwoordelijkheid) systemen, behouden blijven.

Hierdoor zijn verschillende artikels in dit ontwerpbesluit gebaseerd op bepalingen in afdeling 3.2 of onderafdeling 3.4.5 van VLAREMA, maar worden deze voorzien van de nodige wijzigingen om de terminologie in overeenstemming te brengen met de specifieke terminologie van de verordening batterijen.

Eveneens zijn verschillende artikels in dit ontwerpbesluit gebaseerd op bepalingen in de aanvaardingsplichtconvenanten die de OVAM op 13 oktober 2023 heeft afgesloten voor "afgedankte batterijen en accu's" (met de organisaties Techlink, Traxio en Bebat) en "batterijen voor hybride en elektrische voertuigen" (met de organisaties Febiac, Traxio, Federatie Automateriaal en Febelcar). De aanvaardingsplichtconvenanten regelen de praktische modaliteiten inzake de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor afgedankte batterijen.

De regelingen die behouden worden in dit ontwerpbesluit hebben onder meer betrekking op afvalpreventie, communicatie, sensibilisering, inzameling, verwerking, selectieprocedure voor afvalverwerkers, rapportage, financiering en onlineplatforms.

Voorliggend ontwerpbesluit bevat ook de maatregelen die het beheer van afgedankte batterijen en de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid zoals bepaald in artikel 54 punt 3 van de verordening verdere uitwerking geven, onder meer op volgende vlakken:

- registratie en goedkeuring van producenten en organisaties voor producentenverantwoordelijkheid;
- het verzamelen en beschikbaar stellen van gegevens over batterijen en afgedankte batterijen;
- het toezicht op de uitvoering van de verplichtingen inzake uitgebreide producentenverantwoordelijkheid.

B. PLAN-MER

Het Hof van Justitie heeft bij arrest van 25 juni 2020 in de zaak C-24/19 de plan-m.e.r.-plicht voor sectorale voorwaarden voor windturbines beoordeeld. Het Hof heeft daarbij de volgende zaken in overweging genomen. Artikel 3 van de plan-m.e.r.-richtlijn 2001/42 stelt de verplichting om een bepaald plan of programma te onderwerpen aan een milieubeoordeling afhankelijk van de voorwaarde dat het plan of programma aanzienlijke milieueffecten kan hebben. Meer in het bijzonder moet krachtens artikel 3, lid 2, onder a), van deze richtlijn een systematische milieubeoordeling worden verricht voor de plannen en programma's die voorbereid worden met betrekking tot bepaalde sectoren en die het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor de projecten die worden genoemd in de bijlagen I en II bij de project-m.e.r.-richtlijn. Wat de vraag betreft of deze handelingen het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor projecten, zij eraan herinnert dat het begrip „plannen en programma's” betrekking heeft op elke handeling die, door vaststelling van op de betrokken sector toepasselijke regels en controleprocedures, een groot pakket criteria en modaliteiten vaststelt voor de goedkeuring en de uitvoering van één of meerdere projecten die aanzienlijke gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Deze uitlegging is erop gericht te waarborgen dat voorschriften die aanzienlijke gevolgen voor het milieu kunnen hebben, aan een milieubeoordeling worden onderworpen. In zoverre moet aangenomen worden dat regelgeving onder de werkingssfeer van de plan-m.e.r.-regelgeving kan vallen, wordt voor dit besluit nagegaan of een milieueffectrapportage vereist is.

De wijziging aan titel II van het VLAREM, voorzien in dit ontwerpbesluit, betreft de vervanging van artikel 5.2.2.5bis.4 en artikel 5.2.2.6.5, §2, om deze in overeenstemming te brengen met bijlage XII van verordening (EU) 2023/1542. De wijziging implementeert Europese verplichtingen in het interne recht om deze in de Vlaamse situatie rechtstreeks te kunnen toepassen in een concreet geval. De vaststelling van de regels is reeds op Europees niveau gebeurd. Er wordt aldus geen plan vastgesteld in de zin van artikel 2, a), eerste streepje van de plan-m.e.r.-richtlijn. Omwille van het voorgaande kan er geconcludeerd worden dat voor deze wijzigingen geen plan-MER of plan-m.e.r.-screening vereist is.

C. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

We verwijzen hiervoor naar het verslag aan de Vlaamse regering

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen onmiddellijke budgettaire impact voor de Vlaamse overheid.

B. ESR-TOETS

Er is geen onmiddellijke impact op de begroting van de Vlaamse overheid

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen impact op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen onmiddellijke impact op de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Dit voorontwerp van wijzigingsbesluit zal na een eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse regering voor advies worden voorgelegd aan de Vlaamse toezichtscommissie (VTC), de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (MINAraad).

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het VLAREBO-besluit van 14 december 2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen;
- 2° de Vlaamse minister van Omgeving en Natuur te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van Vlaamse toezichtscommissie (VTC), in te winnen met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen;
- 3° de Vlaamse minister van Omgeving en Natuur te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (MINAraad) in te winnen met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen.

De Vlaamse minister van Omgeving en Natuur,

JO BROUNS

6 BIJLAGEN

- voorontwerp van uitvoeringsbesluit
- verslag aan de Vlaamse regering
- advies IF